

Türkiye Bankalar Birliği 57'nci Genel Kurul Toplantısı

Hüseyin Aydın Yönetim Kurulu Başkanı Açılış Konuşması

**29 Mayıs 2014
İstanbul**

Sunum: Ekonomik gelişmeler ve bankacılık sektörü

Sayın Başbakan Yardımcım, Değerli Konuklar, Değerli Meslektaşlarım, Medyamızın Değerli Temsilcileri, Türkiye Bankalar Birliği adına, sizleri saygıyla selamlıyorum, toplantımıza katılmanızdan dolayı teşekkür ediyorum.

Sunum 1: Konuşmanın içeriği

Sektörümüzdeki gelişmelere ilişkin bilgi vermeyi amaçladığım konuşmam iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, bankacılık sektörünün performansına ilişkin değerlendirmeler yapacağım. İkinci bölümde ise bankacılık sektörüne ilişkin öneri ve değerlendirmeler konusundaki görüşlerimizi paylaşacağım.

Bölüm I. Bankacılık sektöründeki gelişmeler

Sunum 2: Bankacılık sektörünün performansı

Zorlu şartlara rağmen büyüme devam etti

Son bir yılda, ekonomik faaliyeti etkileyen küresel ekonomik istikrarsızlıklar, bölgemizdeki gerginlikler gibi dış faktörler ile iç siyasi gelişmelerdeki olağandışı hareketlilik nedeniyle riskli bir dönem yaşadık.

ABD Merkez Bankası'nın likidite politikasındaki uygulama değişikliği küresel para ve sermaye piyasalarında ciddi oynamalara neden oldu. Bu ülkede faiz oranları uzun bir aradan sonra yeniden yükseldi. Gelişmekte olan ülkelere sermaye hareketi, kısa bir dönemde, iki yönde de hızlı hareket etti. Çok sayıda ülkede ulusal paraların değer kaybı hızlandı, varlık fiyatları düştü. Küresel belirsizlikler nedeniyle zaten baskı altında olan gelişmekte olan ülke ekonomilerinde büyüme hızı yavaşladı.

Tasarruf açığının arttığı bir dönemde iç piyasaların küresel hareketliliğe duyarlılığı yüksek olmuştur. TL'nin reel değer kaybı hızlanmış, menkul kıymetler değer kaybetmiş, enflasyon baskısı artmıştır.

Piyasaları sakinleştirmeye yönelik politika değişikliklerinin kısa sürede devreye sokulması ile gelişmelerin ekonomi üzerindeki olumsuz etkisi asgari düzeyde tutulmaya çalışılmıştır. Maliye politikasında disiplin sürdürülmüştür. Para politikası, faiz oranının yükseltilmesi, döviz satışı ve likiditenin dengelenmesi

yoluyla para piyasalarında istikrarın sağlanmasına odaklanmıştır. İhtiyatlı bankacılık önlemleriyle ise bireysel kredi artışının ivmesinin sınırlandırılması yoluyla iç talep büyümesinin yavaşlatılması amaçlanmıştır.

Sunum 3: Büyüme; Dünya ve Türkiye

Bu sayede, iç ve dış kaynaklı tüm olumsuzluklara rağmen, reel gelir programda öngörülen şekilde, yüzde 4 oranında büyüdü. Son beş yılda Türkiye’de ortalama büyüme hızı küresel büyümenin üzerinde olmuştur.

İstikrarın önemi ve bankacılık sektöründe büyüme

Makro dengeleri gözetken yaklaşım ve bankacılık sektörünün sağlıklı yapısı büyümeyi destekledi. Bankacılık sektörü ekonomi politikasındaki değişiklikleri ve tercihlerini doğru anlamış, piyasalara doğru ve zamanında aktarmıştır.

Yakın dönemde, özellikle de küresel kriz süresinde açıkça şahit olduğumuz gibi, makro büyüklükleri dengeli, finansal sektörü sağlam olan ve bankacılığı sağlıklı işleyen ülkelerde olduğu gibi, ülkemizde de üretim, yatırım ve tüketim yoluyla ekonomik faaliyet sürdürülmüş, istihdam artırılmıştır.

Sunum 4: Toplam aktifler ve milli gelire oranı

Bankacılık sektörünün toplam aktifleri küresel kriz boyunca reel olarak büyümesini sürdürmüştür. Toplam aktiflerin milli gelire oranı ilk kez yüzde yüzü geçerek, yüzde 111 olmuştur.

Sunum 5: AB ve Türkiye

Yüksek büyüme performansımız sayesinde ölçek olarak AB ile olan büyük fark azalmaya devam etmiştir. AB ile Türkiye arasında, kişi başına aktif farkı 10 yılda, 30 katından 12 katına düşmüş, kişi başına kredi farkı ise 66 katından 11 katına gerilemiştir. Hala yüksek olan fark büyüme potansiyelimizi de ortaya koymaktadır.

Bilanço yapısında değişme ve kredi artışı

Sunum 6: Kredi büyümesi, ticari ve bireysel

Bankacılık sektörünün büyümeye olan katkısı kredi verme kapasitesinden gelmektedir. Sabit fiyatlarla, krediler son beş yılda ortalama yüzde 15 artmıştır. Kredi büyümesinin bir bölümü bilanço yapısındaki değişmeden bir bölümü ise bilançonun büyümesinden kaynaklanmıştır.

Sunum 7: Kredilerin bilanço içindeki payı

Kamunun borçlanma ihtiyacının milli gelire oranının düşmesiyle menkul kıymetler portföyünün toplam aktifler içindeki payı son beş yılda 15 puan, son on yılda ise 26 puan azalarak yüzde 17’ye gerilemiştir. Kredilerin payı ise son beş yılda 13 puan, son on yılda 34 puan artarak yüzde 61’e yükselmiştir.

Sunum 8: Kredi dağılımı

Kaynakların kamudan özel sektöre yönelmesi sayesinde özel sektör, üretim, yatırım, ihracat ve tüketimde daha fazla rol almış ve büyümenin lokomotifi olmuştur. Kobi dahil, ticari kredilerin toplam krediler içindeki payı bu yılın ilk çeyreği sonunda yüzde 70 olmuştur. Bu oran küresel kriz süresinde 2 puan artmıştır. Kurumsal kredilerin payı yüzde 45, kobilerin payı ise yüzde 25'tir.

Toplam krediler içinde imalat sanayii yüzde 20, ticaret yüzde 12, ihtiyaç kredileri yüzde 12, konut kredilerinin payı yüzde 10 oranında paya sahiptir.

Son dönemde, cari açık ve büyüme açısından kritik öneme sahip enerji, turizm, ulaştırma, sağlık, eğitim ve haberleşme gibi temel alt yapı projelerine finansman sağlanmaktadır.

2013 yılındaki krediler ile ne finanse edilir?

Sunum 9: Krediler ile finansman

Kredilerin ekonomik faaliyetin finansmanına olan katkısını daha iyi değerlendirmek amacıyla sadece 2013 yılında artan krediler ile nelerin finanse edilebileceğine baktık.

Kredi hacmi 263 milyar TL artmıştır. Bu miktar kredi ile 439 bin kilometre duble yol veya 2,2 milyon kilometre metro yapılabilir. 5.200 büyük hastane veya 134.000 adet okul inşa edilebilir.

Bireysel krediler ile 540 bin adet konut inşaatı sağlanabilir veya 41 milyon buzdolabı veya 65 milyon televizyon veya 47 milyon bilgisayar alınabilir.

Kredi kalitesi

Sunum 10: Kredi kalitesi

Geniş bir yelpazede sağlıklı bir dağılım gösteren kredi portföyü sayesinde kredi riski de makul bir düzeyde seyretmektedir. Tahsili gecikmiş alacakların kredilere oranı yüzde 3 dolayındadır. Bu oran ticari kredilerde yüzde 2,6, bireysel kredilerde yüzde 3,3 düzeyindedir.

Bilançonun finansmanı

Bilançosunun üçte ikisi kredilerden oluşan bankacılık sektörünün istikrar içinde büyümeye, ekonomi politikasındaki değişikliklere, müşterilerinin performansına, kaynak maliyetine ve kaynakların büyümesine olan hassasiyeti de oldukça yüksektir. Kredilerin mevduata oranının yüzde yüzü aştığı göz önüne alındığında, kaynakların seyri ve özkaynakların büyüklüğü giderek daha fazla önem kazanmaktadır.

Sunum 11: Kaynaklar çeşitleniyor

Bilançonun yüzde 53'ü, yurtiçinde yerleşiklere ait olan mevduat tarafından finanse edilmektedir. Mevduatın üçte ikisi TL mevduat cinsindendir. Tasarruf mevduatının toplam mevduat içindeki payı yüzde 52 düzeyindedir.

Son dönemde, yurtdışı finansman imkanlarındaki iyileşmenin de etkisiyle uluslararası piyasalardan fonlamada artış olmuştur. Kaynak maliyetinde bir nebze artış olmuştur ama yeni dış borç bulmakta veya mevcutların çevrilmesinde bir sorun yaşanmamıştır. Yurtdışı borçlanma sayesinde hem ortalama kaynak maliyeti düşürülmüş hem de vade uzatılmıştır.

Özkaynaklar, sermaye yeterliliği ve karlılık

Sunum 12: Özkaynaklar ve sermaye yeterliliği

Kredi artışının sürdürülmesinde kritik konu özkaynakların büyüklüğüdür. Bankacılığın matematiği risk ve getiri açısından özkaynaklar üzerine kurulmuştur. Sermaye yeterliliğinin ölçülmesinde baz alınan özkaynaklar, son beş yılda iki kat artarak 220 milyar TL'yi geçmiştir. Bankalarımızın çabası özkaynakları aynı düzeyde tutarak karlılığı artırmak olmamıştır, riskler karşısında özkaynakları koruyacak düzeyde kar ederek özkaynaklarını büyütme olmuştur. Özkaynakların üçte ikisinden fazlası karın bünyeye eklenmesinden gelmektedir. Özkaynakların tamamına yakını ise bankacılık işine atfedilmiştir.

Özkaynakların kredi kaldıracı 5,4 katıdır ve mevcut düzenlemelere üst sınır olan 8,3 kata kadar kredi kullandırılabilir. Bunun anlamı 800 milyar TL ek kredi demektir. Daha fazla kredi kullandırılmasını sınırlayan başlıca faktörler, kredi talebinin düzeyi, likidite yönetimi ile mevduat ve mevduat dışı kaynakların bulunabilirliğidir. Küresel piyasalardaki belirsizlikler ihtiyatlı olmayı gerektirmektedir. Ayrıca, uluslararası kurallarda yapılan sıkılaştırıcı düzenlemeler riskler için daha fazla sermaye ve likidite bulundurulmasını da zorunlu hale getirmektedir.

Güçlü özkaynaklar sayesinde risk ağırlığı yüksek olan varlıkların bilanço içindeki payı yükseltilebilmiştir. Son dönemde, düzenlemelerden gelen yükler ve faiz oranlarındaki artışa bağlı olarak karın katkısının yavaşlaması nedeniyle özkaynaklar risklerdeki artış oranında artırılamadığı için sermaye yeterliliği oranı gerilemiştir. Buna rağmen oran yüzde 15,8 ile tatmin edici bir düzeydedir.

Sunum 13: Özkaynak karlılığı

Yıl sonu itibarıyla, bilançoda yer alan özkaynaklar esas alındığında, özkaynak karlılığı ilk çeyrek sonunda yüzde 12 düzeyindedir. Özkaynak karlılığı ile Devlet iç borçlanma senetleri arasındaki fark kapanmaya devam etmiştir. Borsa İstanbul ve İstanbul Sanayi Odası 500 büyük firma verilerine göre bankacılık ile diğer sektörlerin karlılığı birbirine oldukça yakın düzeydedir.

G20 ülkeleri ile karşılaştırıldığında, çok sayıda ülkenin ortalama özkaynak karlılığı ile uzun vadeli kamu kağıtlarının getirisi arasındaki fark, ülkemizden çok daha yüksektir.

Sunum 14: Piyasa değeri

Çok büyük bölümü bankalardan oluşan finansal kurumların piyasa değeri bu yılın ilk dört ayı sonunda yıl sonuna göre artış göstermiştir. Finansal kurumların piyasa değerinin Borsa İstanbul şirketlerinin toplam piyasa değeri içindeki payı son dört yılda 9 puan düşmüştür.

Düzenlemelerin etkisi

Türkiye Bankalar Birliği, ekonomi politikasının ve ilgili düzenlemelerin oluşturulması ve uygulanmasında ekonomik büyümenin istikrar içinde sürdürülmesini ve küresel rekabete dayanıklılığın artması için ekonomik dengelerin sağlam olmasını daima önemsemiştir ve desteklemiştir.

Bu bağlamda, krediler yoluyla büyümeye katkı sağlarken, riskleri dengeleri dağıtarak ve iyi yöneterek aktif kalitesini ve likiditeyi yüksek tutmaya, özkaynakları güçlendirmeye ve hizmet kalitesini artırmaya çaba göstermiştir. Bu ilkelerden sapmanın hem finansal istikrara zarar vereceği hem de bankacılık sektörünün performansını olumsuz etkileyeceğinin sorumluluğu ile hareket edilmektedir.

Son dönemde alınan önlemler karlılık üzerinden sermaye yeterliliğini aşağıya çekmiştir. Uluslararası uygulamalardan farklılaşan düzenleme ve uygulamaların aracılık maliyetini yükselttiği, Türkiye’de yerleşik bankaların rekabet gücünü etkilediği görüşündeyiz. Daha da önemlisi, bu durumun sektörün uzun dönemde ekonomik büyümeye olan katkısını sınırlandıracağını düşünüyoruz. Bu bağlamda talebimiz,

Sunum 15: Özkaynakların güçlü kalması için sektörün talebi

sermaye yeterliliğini aşağıya çeken düzenlemelerin yapılmaması,

sektörün aleyhine olacak şekilde uluslararası uygulamaların dışına çıkılmaması,

özkaynak büyümesini sınırlandıran doğrudan ve dolaylı yük getirilmemesi,

geçici olarak getirilen yüklerin azaltılması veya kaldırılması,

Rekabet, Vergi, İş, Ticaret Kanunu gibi bankaları yakından ilgilendiren düzenlemelerdeki gri alanların netleştirilmesi,

bankacılık faaliyetinin özelliklerinin dikkate alınarak, düzenlemelerin finansal sektörde büyümeyi ve derinleşmeyi desteklemesidir.

Ekonominin çıkarlarına öncelik veriyor, müşteri memnuniyetini önemsiyoruz.

Sunum 16: Ekonominin çıkarları sektörün çıkarlarının üzerindedir.

Bankacılık sektörünü ilgilendiren tüm düzenlemelere ilişkin Birliğimiz görüşleri oluşturulurken, düzenlemelerin ekonomiye olan katkısını sektör çıkarlarının

üzerinde tutuyoruz. Ekonomi büyürse, istikrarlı olursa herkes gibi bankalar da kazanır. Herkes zarar görürken bankalar hep kazanıyor anlayışı kesinlikle doğru değildir. Bilançosunun üçte ikisi kredi olan bankacılık sektörü istikrara, dengeli büyümeye, müşterilerinin ekonomik performansına çok daha fazla duyarlı hale gelmiştir.

Bölüm II. Bankacılık sektörüne ilişkin öneri ve değerlendirmelere ilişkin TBB'nin görüşleri

Sunum 17: Bankacılık sektörüne ilişkin öneri ve değerlendirmeler

Bu bölümde bankacılık sektörüne ilişkin müşterilerimizden, kamudan veya meslek temsilcilerinden gelen önerilere ve değerlendirmelere ilişkin görüşlerimizi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Sunum 18: Müşterilerin önerileri

Güçlü rekabet ortamında, müşterilerimizin memnuniyetini önemsiyoruz. Gelen eleştiriler ve öneriler dikkatle değerlendirilmektedir. Tüketicinin korunması kanunu ile getirilen düzenlemelerin tamamlanmasından sonra bankalar ile bireysel müşterileri arasındaki ilişkilerin daha sağlıklı bir zeminde sürdürüleceğine inanıyoruz.

Sunum 19: Bireysel kredi sözleşmeleri

BDDK'nın rehberliğinde Birliğimiz tarafından hazırlanan müşteriler ile yapılacak sözleşmelere ilişkin düzenleme Eylül 2013 tarihinde uygulanmaya başlanmıştır. Düzenlemenin amacı, müşterilerin hizmetler hakkında doğru ve etkin olarak bilgilendirilmesi, maddi unsurlardaki değişikliklerden haberdar edilmesi ve önceden onayının alınmasıdır.

Faiz ve ücretlerdeki değişikliklerin müşteriye en az 30 gün önceden etkin bir yolla bildirilmesi gerekiyor. Müşteri, yeni dönem başladıktan itibaren 15 gün sonrasına kadar ürünü veya hizmeti kullanmaktan vazgeçme hakkı vardır. Bir takvim yılı içinde, maddi unsurlarda yüzde 20'nin üzerinde artış öngören değişiklikler için ayrıca talep alınması zorunlu hale getirildi. Artış oranının yüzde 20'nin altında olması durumunda dahi müşterilere bilgi verilecektir. Müşterilere bilgi verilmeksizin hesaplardan ücret alınamayacağı hükme bağlanmıştır.

Hakem heyetleri

Banka – bireysel müşteri ilişkisinde, sözleşmeye aykırı bir uygulama iddiasıyla yapılan şikayetler, yargı aşamasına gerek olmadan, Türkiye Bankalar Birliği nezdinde görüşülerek karara bağlanmaktadır.

Bu amaçla, Birlik bünyesinde oluşturulan hakem heyetleri BDDK temsilcilerinin de katılımıyla yeniden yapılandırılmıştır. Heyetlerin 2.148 TL'ye kadar, müşteri lehine verdikleri kararlar bankalar için bağlayıcıdır.

Birliğimiz, uzmanlık gerektiren finansal hizmetler konusunda, finansal tüketicilerin şikayetlerinin izlendiği, değerlendirildiği ve sonuçlandırıldığı mahkeme dışı bir

finansal sektör tahkim kurumunun oluşturulmasını önermektedir. Bu amaçla hazırladığımız ve ilgili kurumlara sunduğumuz taslağın uygulamaya geçirilmesi için desteğinizi arz ediyoruz.

Üyelerden beklentiler

Bireysel müşteriler ile ilişkilerde, üyelerimizden beklentimiz, düzenleme ve ilke kararlarına titizlikle uymaları, müşteri şikayetlerini kendi bünyelerinde değerlendirmeleri ve çözüme kavuşturmalarıdır. Bireysel müşteriler ile yaşanan ihtilaflarına Birlik üzerinden bir çözüm bulunmasını beklemek hem gerçekçi hem de mümkün değildir.

Sunum 20: Üyelerden beklentiler

Düzenlemeler ve uygulamalara ilişkin sektörümüzün menfaatleri konusunda Birliğimizden beklentileri ile üyelerimizin kendi söylem ve eylemleri arasındaki farklılıkların algıyı olumsuz etkilediği, memnuniyetsizliği artırdığı ve zaman zaman Birliğimizi de zor durumda bıraktığını ifade etmeliyim. Bankaların yanlışları varsa bunların da düzeltilmesini istiyoruz. Hatalı münferit davranışlar yüzünden sektöre yönelik sınırlama ve ceza getirilmesini doğru bulmuyoruz.

Bireysel kredi borçlarının yapılandırılması

Sunum 21: Yapılandırma

Ödeme güçlüğüne düştüğü için borcunu ödemekte zorluk çeken, ancak borcunu ödemeye niyeti olan müşteriler için bankalar özel bir düzenlemeye gerek duymaksızın, gönüllü olarak yapılandırma yapmaktadırlar. Bu çerçevede, bu yılın ilk çeyreği itibarıyla son üç yılda, 2 milyona yakın müşterinin 6 milyar TL'ye yakın kredi kartı borcu, 1 milyon 300 binden fazla müşterinin 13 milyar TL'den fazla bireysel kredi borcu yeniden yapılanmıştır.

Mücbir sebeplerle borçlarını ödeme güçlüğü içine giren bireysel ve/veya kurumsal müşterileri için yapılandırma programları uygulanmıştır. 2009-2013 döneminde, 137 binden fazla ticari müşterimizin 4 milyar TL borcu, 30 binden fazla bireysel müşterinin de 260 milyon TL borcu bu kapsamda yapılandırılmıştır.

Ekonomik nedenlerden dolayı ticari kredilere ilişkin yapılandırmalar, düzenlemeler çerçevesinde olağan şekilde devam etmektedir. Bu vesileyle,

Soma'da yaşanan elim kazada doğrudan veya dolaylı etkilenen müşterilerimizin bankacılıkla ilgili konularında, üyelerimizin münferit açıklamalarında da yer aldığı üzere, bankacılık sektörünün gerekli her türlü desteği göstereceğini kamuoyunun bilgisine sunmak isterim.

Kurumsal müşterilerimiz ile ilişkiler

Kurumsal müşterilerimizin temsilcileri ile biraraya gelerek hem sektör olarak yapabileceklerimizi hem de ortak hareket edebileceğimiz konular üzerinde çalışıyoruz. Geçen yıl, TİM ile yaptığımız ortak çalışma ile ihracatın finansmanının özendirilmesi ve daha ekonomik hale getirilmesine ilişkin önerilerimizi BDDK'ya

sunduk ve bunların bir kısmı uygulamaya alındı. Bu sene İstanbul Sanayi Odası ile ortak bir komite kurduk ve belirlediğimiz konular üzerinde çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Kredi faiz oranının yüksek olması

Kredi faiz oranlarının düşürülmesi gündemde hep ilk sırada yer alır. Bankacılık sektörü düşük bir düzeyde oluşan fiyat istikrarından, fiyatların rekabetçi bir ortamda oluşmasından, ürün ve hizmetin kalitesini yansıtmasından yanadır. Bilançosunun tamamına yakını parasal varlık ve yükümlülüklerden oluşan bankalar için faiz oranlarının sık sık değişmesi, hem aktif kalitesini ve performansını, hem de kaynak maliyetini ve kalitesini olumsuz etkilemektedir.

Aracılık işlevi gören finansal kuruluşlar, düzenlemelerden gelen yükleri, aktiften veya pasiften kaynaklanan maliyet değişikliklerini sermayedarlarına, borç verenlere ve kredi veya hizmet kullanan müşterilerine yansıtmak zorundadır.

Sunum 22: Aracılık maliyetleri ve kredi faizi

Kredi faiz oranı, kaynaklara ödenen faiz, düzenlemelerinden gelen yükler, müşterinin risk primi, faaliyet gideri ve sermaye maliyetinin bir fonksiyonudur. Kaynak ve kredi faizi piyasada, rekabet koşullarında belirlenir. BDDK tarafından aylık olarak yayınlanan veriler kullanılarak yapılan çalışmaya göre, Mart ayında TL mevduatın ortalama maliyeti yüzde 7 düzeyindedir. Vergi ve diğer düzenlemelerden kaynaklanan kamusal yükler 5 puan, operasyon ve risklerden kaynaklanan maliyetler ise 3 puan maliyete ek getirmektedir. Son olarak, sermayenin getirisi de eklendiğinde faiz oranı, TL ticari krediler için yüzde 15'e ulaşmaktadır.

Tabii ki bu oran ortalama risk düzeyindeki bir müşteri için geçerlidir. Müşterinin geçmiş ödeme performansı, kredinin teminatı, risk düzeyi dikkate alınarak farklılaşma olmaktadır.

Kredi faizini yüz aldığımızda, bunun yüzde 45'ini TL kaynak maliyeti, yüzde 20'sini düzenlemelerden gelen yükler, yüzde 23'ünü operasyon maliyetleri ve risk payı oluşturmaktadır. Özkaynakların payı ise yüzde 12'dir. Bu verilere göre sadece mevduat faizi ile kredi faizini karşılaştırıp aradaki farkın tamamını bankaların lehine kalan kazanç olarak değerlendirmek doğru değildir.

Enflasyonun gerilemesine, kaynak maliyetinin, aracılık yüklerinin, risk priminin düşmesine ve ölçek büyüdükçe operasyon maliyetinin azalmasına bağlı olarak kredi faiz oranlarının düşmesi bizlerin de arzu ettiği bir durumdur.

Faiz dışı gelirler

Bankaların kredi vermenin dışında da işlevleri vardır. Ödeme sistemlerini çalıştırır, tahsilata aracılık eder, şube dışı lokasyonlarda ve mobil uygulamalar ile hizmet verir, sermaye piyasasında finansal hizmetler sunar ve böylece müşterilerinin verimliliğini artırırken ekonominin de kayıt altında olmasına katkı sağlarlar. Bankaların aracılık ettikleri ödemelerin toplamı milli gelirin 20 katından fazladır. Bankaların faiz dışı gelirleri müşterilere sunulan ürün ve hizmetler için

yapılan yatırım, idame ve işletme giderlerinin oluşturduğu giderlerin karşılanması için alınır. Bu hizmetler sağlanırken oluşan faiz dışı giderlerin tümünün sadece kredi kullananlara ödetilmesi ekonomik olmadığı gibi adil de değildir.

Sunum 23: Faiz dışı gelir

Uluslararası uygulamalarda faiz dışı gelirlerin tüm faiz dışı giderleri karşılaması esastır. Bankacılıkta sağlıklı ve sürdürülebilir gelir-gider dengesinin önemli bir göstergesi olarak kullanılan faiz dışı gelirlerin faiz dışı giderleri karşılama oranı ülkemizde yüzde 65'tir. Bu oran AB ülkelerinde yüzde 152'dir. Uluslararası kabul gören diğer göstergelerden net ücret ve komisyon gelirlerinin bilanço büyüklüğüne oranı Avrupa Birliği ülkelerinde yüzde 0.42 iken ülkemizde yüzde 0.05 düzeyindedir.

Uluslararası iyi uygulamalardan kabul edilen diğer bir esas faiz dışı gelirlerin piyasada, rekabet ortamında serbestçe belirlenmesi ve bunlar hakkında müşterilerin doğru bilgilendirilmesidir. Bankaların sundukları hizmet gelirlerinin, bu hizmetleri sunmak için yaptıkları giderleri karşılamaması, sunulan hizmetlerin azaltılması, buna bağlı olarak işgücü kaybı, verimsizlik ve müşteri memnuniyetsizliği ile neticelenecektir.

Münferit davranışlar nedeniyle ilgili bankaya yapılması gereken şikayet veya eleştirilerin sektöre yönelik yapılmasını doğru ve adil bulmuyoruz.

Krediler için teminat istenmemesi

Sunum 24: Krediler için teminat istenmemesi

Kredi teminatlarına ilişkin genel kredi sözleşmelerinin teminatsız kredi kullanımına imkan tanımadığı, bankaların teminat almadan, borçlunun sözüne ve işine güvenerek kredi vermesi talep edilmektedir. Öncelikle belirtmek isterim ki ticaretle yapılan iş ve kredi kullananın sözü bankalar için teminattır. Kredi alan firma üretim ve satışları ile edimlerini yerine getiriyorsa teminat istenmez. Ancak yapılan iş riski karşılamıyorsa müşteriye git diyecek halimiz yok. Teminat karşılığında kredi vermeyi tercih ediyoruz. Banka tarafından kullanılacak kredi türüne, müşterinin kredibilitesi ve moralitesine, taraflarca mutabık kalınan şartlara göre kredi teminatlarına dair hükümlerin serbestçe düzenlenmesi imkan dahilindedir ve bu şekilde uygulamalar da yapılmaktadır.

Diğer taraftan, bankaların tabi oldukları mevzuat gereğince, kredilere ilişkin karşılıklar ve kredi düzenine ilişkin özel hükümler tahtında, kredilerin teminat yapısının mevzuat ile belirlenmiş sınırlar dahilinde tanzim edilmesi de zorunludur. Buna ilaveten, tahsil edilemeyen batık krediler nedeniyle yöneticilerin şahsi yasal sorumluluklarının ve tabi oldukları yaptırımların da gözden uzak tutulmaması gerekir.

Risk merkezindeki bilgilerin silinmesi

Risk Merkezinde bulunan negatif nitelikli kayıtların silinmesi için öneriler gelmektedir.

Sunum 25: Risk merkezindeki bilgilerin silinmesi

Risk Merkezi, Merkez Bankası'nda tutulan kurumsal ve bireysel müşterilere ait, negatif ve pozitif bilgileri geçen yıl ortasında devir almıştır. Bu bilgiler ve hazırlanan raporlar bankalar ve finansal kuruluşlar, reel sektör ve bireysel müşterilerle paylaşılmaktadır. Diğer yandan, Kredi Kayıt Bürosu'nda var olan benzer nitelikteki bilgiler de 1 Şubat 2014 tarihi itibarıyla Risk Merkezi bünyesine alınmıştır.

Risk Merkezi'nin amacı finansal olsun olmasın gerçek ve tüzel kişilerin risklerinin daha iyi ölçülmesini, doğru fiyatlanmasını ve yönetilmesini destekleyen bilgi ve raporların ilgililere sağlanmasıdır.

Risk Merkezi nezdinde riski bulunan müşterilere hiçbir şekilde kredi verilmediğine ilişkin değerlendirmeler doğru değildir. Olumsuz bir kaydın bulunması, finansal kuruluşların kredi değerlendirme kriterlerinden sadece bir tanesi olup, risk alma politikaları kapsamında farklı değerlendirmeler de yapılabilir. Negatif bilgilerin silinmesi, uluslararası düzenlemelerde de yer alan risk modellerinin oluşturulmasını ve uygulanmasını imkansız hale getirecek, riski düşük olan müşteriler aleyhine haksız rekabete neden olacak daha da önemlisi kaynakların verimli alanlara yönlendirilmesini de olumsuz etkileyecektir.

Küresel krizden sonra hızla değişmekte olan finansal mimarinin en önemli özelliği risklerin doğru ölçülmesi ve yönetilmesi olduğu dikkate alınırsa, risk merkezindeki bilgilerin önemi daha iyi anlaşılır.

Sayın Başbakan Yardımcım, Değerli Katılımcılar,

Küresel ekonomide en kötünün geride kaldığını, toparlanmanın yavaş da olsa dünya geneline yayılmaya başladığını gözlemliyoruz. Bu sayede, ticaret hacminin artmasını ve ihracata dayalı büyümeyi desteklemesini bekliyoruz. Geleceğe yönelik beklentilerimizi oluştururken küresel gelişmeleri, bankacılıkta giderek sıkılaşmakta ve ağırlaşmakta olan uluslararası kuralları, 2014-2018 dönemini kapsayan onuncu kalkınma planında yer verilen genel stratejileri ve hedefler ile finansal sektöre ilişkin politika önerilerini dikkatle değerlendiriyoruz.

Bankacılık sektörü, yurtiçi tasarrufların artmasına, kıt olan yurtiçi kaynakların istihdam ve yüksek katma değer yaratan üretimin ve yatırımın finansmanında kullanılması yoluyla büyümeye destek olmaya devam edecektir.

Sunum 26: Sektör makul riske dayanıklı

Bankacılık sektörü makul ölçüde risklere dayanabilecek, büyümeyi destekleyebilecek güçte sağlıklı bir bilanço yapısına ve tecrübeye, ülkemizin ihtiyaç duyduğu finansal ürün ve hizmetleri dünya kalitesinde sunabilecek insan gücüne, teknolojiye ve faaliyet ağına sahiptir.

Sunum 27: Bankacılık teşekkürü hak ediyor

Bu dönemde asıl ihtiyaç duyduğumuz moral desteğidir. Yapıcı yöndeki tüm eleştirileri çalışmalarımızda dikkatle değerlendireceğimize emin olabilirsiniz. Küresel kriz süresinde uluslararası kuruluşlar ve Şahsınız tarafından övgüyle söz edilen sektörümüzün teşekkürü de hak ettiğine inanıyoruz.

Sunum 28: Teşekkür

Katılmanızdan ve beni dinlediğinizden dolayı şükranlarımızı ve saygılarımızı sunuyorum.

Genel Kurul çalışmalarının hayırlı olmasını diliyorum.